Universal Declaration of Human Rights - Themne

© 1996 - 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the *UDHR in Unicode* project, http://www.unicode.org/udhr.

Mʌshelɔ Ma Anfəm na Rʌru Ta Amari Ma Rʌwuni Kəpet

KAWASƏR ANKAN

Dwa ta salata kʌsɔthnɛ ʌyiki a komʌnɛ aŋ fəm akəpet, ɔwa yi ʌmari məthənʌnɛ a komʌnɛ ŋa-e, ŋa yi ʌŋgbeth ŋa rʌwankom, mʌlompi, yi mʌthɔfəl ka nɔru.

Owa, kn knln agbnp yi knsay nmari ma anfəm akəpet mn po knrn kndifəthnne nke po ləsər tntemp ta anfəm akəpet, owa kə po knrn ka rnru nre, pə yi nanrn anfəm akəpet manba nan rnwankom ra knfof, kntnn edina, kəte ba rənes kəpa ye, nne nn tha yi mnfela ma anfəm akəpet thon be noru. Owa o fisa ti, knmn a te gbondar anfəm rə tny o tny be mə yo na an thnnthone tə kəfumpər ane bət nnfoso mə thnlər na-e, owa tnsoma, a yi təkə bot etho məkunkəla na-e.

Dwa a yi təkə sakəthi ʌkɛra ʌke dɛr o dɛr, təkə yɔ tʌthɔf ta rʌru bɛ təmanɛ. Dwa tʌsoma aŋfəm ŋa tʌthɔf bɛ aŋ wopʌnɛ ka rʌru, aŋ bot ka mʌsekrʌnɛ maŋ təkə beŋ kʌmʌ aŋ gbasi ɔfu fəlen malane ma kʌsɔŋ aŋfəm akəpet ʌmari akomʌnɛ ŋa, ka ayiki yi to wuni kəpet ɔ yi-e, kəpa runiŋaŋi, yi bom ŋaŋ a thənanɛ. Dwa aŋ bɛŋ təkə səkʌ ro di rʌwankom yi mayi mʌkolo mʌ aŋfəm akəpet.

Dwa rokɔm kati bε tʌthɔf ʌte yi ka ʌŋnənki aŋe, təsɔnε kəpa, tʌ tə wopanε rəkin yi tʌthɔf ta rʌru tək sakəthi yi kəwop ʌmari a komʌnε aŋfəm akəpet yi tʌwankom tʌŋ.

Owa anpo bɛŋ tə kəyi kʌsɔthnɛ ʌmari ʌme yi rʌwankom ʌre, yʌ yi aŋkolo ŋa mʌsekrʌnɛ ʌme.

Tisoma Akamatho ka Anfam na Riru ka Thisi

Λkera Λke kəpa :

M∧shelo ma k∧soŋ ∧mari a kom∧nɛ aŋfəm akəpet ∧me, m∧ yi otəm∧ wa wuni o wuni yi ka t∧thof ta r∧ru bɛ k∧m∧ wuni o wuni, ∧gb∧p o gb∧p ka r∧ru, o yi təkə bot m∧sekr∧nɛ ∧me rə mer∧ ∧loko bɛ, rə kəthəkəs∧ aŋfəm akəpet k∧m∧ aŋ sək∧ k∧yikis ∧mari a komanɛ aŋfəm akəpet yi t∧wankom taŋ ro di, kətoŋ ka aŋc yi ka t∧thof ro kor yi aŋe yi ka t∧thof təbraŋ. K∧m∧ aŋfəm bɛ ka r∧ru aŋ wop m∧sekr∧nɛ ∧me. Owa k∧m∧ aŋ sothnɛ, yi kəwop m∧sekr∧nɛ ∧me ketoŋ ka aŋfəm ŋa t∧thof yi ka ∧ŋənki ∧ŋe yi kətoŋ ka aŋfəm bɛ maŋ kaman-e:

1. Ληsəkəl ∧tɔtɔkɔ

A kom aŋfəm akəpet bε ŋa athənʌnɛ yi rʌwankom. Ɗwa aŋ ba məmari məthənʌnɛ. Ɗwa aŋ ba məfith yi təchemp. Chiyaŋ, aŋ yi təkə gbasi aŋkos ŋaŋ mɔ kəpa ŋa təkom.

Ληsəkəl bek∧ m∧reη

Wuni o wuni o ba mari ma rawankom, yi mamari a bot ka masekrane ame, kama a te say ko ta abonsho, mayi ma ander non, kepa uwan duni thalom wunibom, sothlom atent man fof, andina man tan, thalom kepa angbap any yi, teke ate mo wop ka amera non, anthof non, thalom angban o wur, te mone, ta ro a kom ko-o, yi metema o-e. Rodi kati so, a ye teke yo ko agbay te kepa angbap ang ro yi, amari o tema, thalom matema ma angtan angban owuni

o yi-e, thalom kəpa ληthof ληe po chiyλ ka ληγετhε ηati, thalom a taŋ ŋi mʌshehɛkɛ, aŋyi ro ratha ka λthof λlom, thalom λη bayε λte ma yo ka ληγετhε ηate.

3. Aŋsəkəl bek∧ məsas

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ta ʌŋesəm ŋɔŋ, rʌwankom rɔŋ yi kʌfisɔs ʌŋesəm ŋɔŋ.

4. Ληsəkəl bek∧ m∧ηlə

A yɛ sɔ təkə wop wuni rətar, thalɔm kəyis kɔ məshɛkɛ. A yɛ sɔ təkə wop wuni, kəthila atar də roŋ o roŋ. Kʌthila aŋfəm ka rʌtar a yi təkə gbiŋe ki.

5. Ληsəkəl bek∧ tamath

A yε təkə th∧lər, kəsɔmpar, thalɔm kəgbalo wuni ka ʌŋfɔsɔ rəkɔm.

Ληsəkəl bek∧ tamthurukin

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari mɔŋ a yi təkə sɔŋ kɔ kətanηʌnɛ ka aŋthɔ-e.

7. Ληsəkəl bek∧ tamthədɛrəŋ

Anfəm πkəpet a thənπnε teri ro der ka πηthɔ. Dwa πη ba πmari ma kπmπ πηthɔ πη gbəpər ηa. Dwa πη ba πmari ma kπmπ πηthɔ πη bum ηa kəwur ka πηe mə yɔ ηa πηgbπy; ta πηe məshim mπsekranε πme, thalɔ m təkə yɔ aŋfəm alɔm πη ləsər mπsekranε πme.

8. Aŋsəkəl bekn tamthərɛsas

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari kʌmʌ a thonkanɛ kɔ ta bepi wuni o wuni ɔ kʌthi kɔ ʌmari mɔŋ ka rəwuni kəpet kətaŋʌnɛ ka ʌŋ thɔ.

9. Ληsəkəl bek∧ tamthərεηanlε

A yε təkə barkar wuni ka ʌŋfɔsɔ. A yε təkə bot kɔ dɛr ɔfenʌnɛ thalɔm kəfitha kɔ rʌthɔf ʌtel ka mʌ te mɔ yema.

10. Ληsəkəl bek∧ tɔfɔt

A yi təkə sɔŋ wuni o wuni ʌfɛrɛ ʌthənʌnɛ suʌ kɔ ɛləŋs ka ʌŋbare ŋa ʌŋthonkas gberkethe mə te yɔ ʌgbʌy ka kʌgbɛngbɛn ʌmari mɔŋ yi ʌŋgbɛthɛ ŋɔŋ, yi mʌləs thalɔm tʌləs a pa tɔ yɔ-e.

11. Ληsəkəl bek∧ tɔfɔt ηin

- 1. Owa wuni o wuni a po bot ka nbare na nthonkas be ta naləs a pa nb nbare, a ye təkə gbasi kəpa nte a lom kəpa to yu-e təten, han thas a po gbengben yi kələfthi ləfthi. Owa a son ko nfere na kathonka kama o kathineka ate a den ko. Owa thas a bəp kəpa ate a l nbəten yenka ma wop ko ten.
- 2. Dwa a yɛ təkəwop wuni ka ʌŋthɔ ka mʌləs ʌme pəyi ɔ botɛ ri mʌta mɔŋ, pə ka ʌŋthɔ ŋa ʌŋthɔf ŋɔŋ-o, thalɔm ʌthɔf ʌtel ka ʌlɔkɔ a yɔ mʌləs mati-e. Dwa a yɛ təkə thʌlər wuni pə thas mɔ to a bot təkəthʌlər wuni məshim ʌŋthɔ ka ʌŋlɔkɔ ɔ shim ʌŋthɔ-ɔ.

12. Ληsəkəl bek∧ tɔfɔt m∧rəŋ

A yε təkə bot kəsəŋ ka ʌŋgbundu, ʌŋbɔnshɔ, mʌyirʌ thalɔm ʌte mɔ gbal, ɔwa kəsambos ayiki tɔŋ yi ʌŋes ŋɔ ʌfinɔ. ɔwa wuni o wuni ba ʌmari ma kʌ yɔ ʌŋthɔ ʌŋ chimʌ kɔ ka ʌŋe mə bot kɔ kəsəŋ-e.

- 13. Ληsəkəl bek∧ tɔfɔt məsas
- 1. Wuni o wuni ɔ ba rʌwankom ra kʌkɔnε ro ɔ yema yi kəbot məyira mɔŋ ro ɔ yema-e ra thɔf o thɔf.
- 2. Dwa wuni o wani o ba ∧mari ma k∧tey hali ro a kom ko-e təkə konε ro o yema-e, thalom kəkal∧nε ro o wur-e.
- 14. Ληsəkəl bek∧ tɔfɔt maŋlε
- 1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kʌgbukε ɔ kɔ mʌnknε rʌ ʌthɔf ʌlɔm, kʌmʌ a te dif kɔ.
- 2. Dwa a yε təkə noy ko nmari nme ta salata εfof εyay yay, thalom rə tətək təlom tə woŋ rʌpolitikis, thalom tətək te ləsər mʌthank ma Ληyunaytɛd Neshon.
- 15. Ληsəkəl bək∧ tɔfɔt tamath
- 1. Wuni o wuni o ba λmari təkŋ yirλ ka λŋthof ŋɔŋ.
- 2. Owa wuni o baye mari təkə k \wedge thi okos kon \wedge mari ma kayi ukin ka anthof non, thalom kəbɛnt ko k \wedge m \wedge n te shinkar kayi ukin ka \wedge nthof o te yema.
- 16. Ληsəkəl bək∧ tɔfɔt tamthrukin
- 1. An fam aruni yi an fam abom po tena-e, an ba mari taka nantane mo to an yema-e; taka te kalene ta abonsho, an thalom and dina kama an tapi talek tan.
- 2. Owa a yε təkə not wuni kə konε baln ka owe o te yema. Aŋe mənnntnnε-e, aŋ yi təkə bεŋ ka mnyema maŋ.
- 3. Owa mʌ pəyi rʌlek ra mʌyira rʌ yi kʌboth ka ʌkələŋ kələŋ ka mʌyiranɛ-e, aŋə ka ʌkələŋ bɛ yi ka ʌŋthɔfe, a yi təkə bum ŋa də roŋ o roŋ maŋ yema yʌtha-e.
- Ληsəkəl bək∧ tɔfɔt tamthədɛrəŋ
- 1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari təkə ba ʌkeŋ kɔŋ kɔn son. ⊃wa ɔ gbəli sɔ kʌl ba ʌkeŋ yi afəm alɔmŋ.
- 2. Ͻwa wuni ɔ bayɛ mari təkə kʌthi kɔ ki rʌ fɔsɔ rəkom.
- 18. Ansəkəl bekn təfət tamthrɛsas

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma rʌwankom ra kʌtəmtəmnɛ to ɔ yema, ɛnanɛ yɔŋ yi ʌŋdina ɔ yema wop-e. Wa ɔ ba ʌmari ma kʌshinkar ʌŋdina ɔ yema, yi mʌlanɛ mɔŋ. Ɗwa ɔ ba rʌwankom ra kʌthəksʌ, kʌbʌtho, kʌtaŋʌŋɛ yi kəthəksʌ mʌlanɛ mɔŋ pəyi kɔŋ son-o, ka ʌkələŋ kələŋ yi afəm alɔm-o, dɛr ɔgberkethe-o, thalɔm ka ʌŋ gbundu ŋɔŋ.

19. Ansəkəl beka təfət tamthrenanle

Wuni o wuni ɔ ba rʌwankom ra ʌte ɔ təmʌ yi kʌfɔf ʌte ɔ yema-e. Dwa rʌwankom ʌre ɔ ba ri təkə bət ʌte ɔ nanɛ kə tə bot kɔ kə səŋ yi kəthɛns, thalɔm kəsakəthi təra yi ɛtəmtəmnɛ də roŋ o roŋ kə təkəlɛnɛ ro ɔ yi-e.

- 20. Ληsəkəl bek∧ kəgba
- 1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kʌwop məqbanɛ məthɔfəl yi kəkulunε aŋe ɔ yema-e.
- 2. A yε təkə fɔsar wuni kʌmʌ ɔ kɔkulunε ka ʌte ɔ te yema-e.
- 21. Ληsəkəl bek∧ kəgba ηin
- 1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kʌgbasi ʌgbʌp ka ʌŋkwament ŋa aŋthɔf ŋɔŋ, kətʌŋ ka kɔŋɔŋ gbeŋ thalɔm ka ɔwe ɔ thithe.
- 2. Aŋkwhamɛnt ʌŋ yi təkətʌŋʌnɛ ʌte aŋfem aŋ yema-e. Ɗwa mʌyema ʌme aŋ tə tɔrinɛ ŋʌ ka kʌtente thith aŋe aŋ yema-e, ka aŋgbundu. Ɗwa a yɛ təkə pɛnshanɛ ʌmari ma wuni o wuni po bək təki thith wuni-e, kama ɔ thith ɔwe ɔ yema ɔ təma ta ʌtɔŋ.
- 3. [Missing?]
- 22. Aŋsəkəl bekn kəgba mnrəŋ

Dwa mʌ pəyi wuni o wuni ɔ yi kətɔŋ ka aŋfəm ʌkəpet-e, ɔ ba ʌmari ma kʌmʌranɛ kɔ kʌmʌ pəfisa kɔ kətʌŋ ka ɛmar ya aŋthɔf, ɛmar ya tʌthɔf tətel, kətʌŋʌnɛ ka mɔ to ɔ gbəli təmʌ ukolo yi yiki kətɔŋ ka aŋkos ŋɔŋ.

- 23. Ληsəkəl bek∧ kəgba εsas
- 1. Owa wuni o wuni o ba nmari ma knworək mnpanth, rnwankom ra knthith ko rəmnpanth yi ka olompi wati knmn nte penshane kəson wuni mnpanth.
- 2. Dwa wuni o wuni o yi təkə ba ʌrʌm ʌthənʌnɛ bepi aŋ yo məpath məthənʌnɛ kəte to ʌgbay.
- 3. A yi təkə rʌm wuni o wuni ʌrʌm ʌfinɔ mə gbəli sɔŋ kɔ ayiki tɔŋ ka rʌlek rɔŋ yi kəmar mʌtʌy məlɔm ɔ yi təkə yɔ ka ʌkələŋ kələŋ ɔyi-e.
- 4. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari təkə kulunɛ, thalɔm kətəpi ʌnənki mə chimʌ kɔ kʌmʌ ɔ sɔthɔ ʌrʌm ʌfinɔ ka mapanth mɔ worək-e.
- 24. Ληsəkəl bek∧ kəgba manlε

Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kʌfothanɛ kəwur kʌyɔ mʌpanth to ɔ yema. Ͻwa ɔ ba ʌmari ma kʌsɔŋ kɔ ʌlɔkɔ mɔ fothanɛ ʌlɔkɔ o lɔkɔ.

- 25. Ληsəkəl bek∧ kəgba tamath
- 1. Wuni o wuni ɔ ba ʌmari ma kayi uyenki mədɛr, yi kʌbɔr kɔŋ. Dwa aŋ yi təkə ba ɛdi ɛbeki, ɛyet ɛwɔŋ, aŋseth kʌyi, tɔl ɛbeki, ɛmar ya ʌŋthɔf. Dwa ɔ yi təkə sɔthɔ ʌmar ka ʌŋlɔkɔ mɔ te yi rə məpanth-e, thalɔm utuy, bepi ɔ səkɛ ulopʌnɛ, thalɔm kəsəkɛ ubora, ubʌki, ɔwa sɔthəlɔm mʌ mɔ tə sɔ qbəli worək ka aŋyɛthɛ ŋɔŋ.
- 2. Aŋkomr $_{\Lambda}$ yi aŋfɛth bɛ a yi təkə sɔŋ ŋa məmari məthɔkɔŋ. Aŋfəth ʌŋe ma kom ka k $_{\Lambda}$ te tha nʌntanɛ yink $_{\Lambda}$ te tha nʌntanɛ, a yi təkə sɔŋ ŋa ɛmar ɛthənənɛ.
- 26. Ληsəkəl bek∧ kəqba tamthurukin
- 1. Uwath O wath oba nmari ma k nyoko oKarnn A yi təkə yo wath o wath o pon kn knraŋ ka ntaranthɛ təfɛth. Kɛrɛ knthəkəs tntol yi knknraŋ kəboli rəkom a yi təkə soŋ ki ka aŋfəth nŋe gbəli thəkəs yi knkaraŋ kati.

- 2. Dwa kakaran a yi təkə yo ki kʌmʌ kə gbəli mar owuni kʌmʌ o ko rodi, tə kəbʌr ʌyiki ton yi rʌwankom ron. Dwa kəyi təkə gbəli kʌrʌ ko kəsothrʌnɛ ɛmerʌ, kʌmuyʌnɛ, kə kʌrʌ rəyathki kəton ka tʌ bona ta ʌrʌru, anfəm ʌkəpet, ɛdina ɛgbaske gbaske, owa yi kə kʌrʌ məthofəl mo to Anyunatɛd Neshon an yema-e.
- 3. Aŋkomra aŋ ba ʌmari ma kathith ko kə karanŋ kaŋ yema aŋfεth ŋaŋ aŋ karaŋ-e.
- 27. Ληsəkəl bek∧ kəqba tamthədɛrəŋ
- 1. Owa wuni o wuni oba ռmari ma kռtռŋ mռkur ma aŋfəm ŋɔŋ ռme ɔ yema-e, yi ka ռkələŋ kələŋ ɔ yi-e. Ͻ yi təkə yanthenε mռtռy ռme, ɔwa ɔ yi təkə mar kռmռ mə kɔ ro di ka mɔyɛŋ.
- 2. Wuni o wuni o ba ∧mari ma kəbum mʌyi, mʌyɛt ʌme o bɛmpa yi ʌtafʌ ʌte konoŋ o qbal-e.
- 28. Ληsəkəl bek∧ kəqba tamthrɛsas

Owa wuni o wuni o ba nmari ma kntnηnnε nge o yema pəyi ka aŋthof ŋɔŋ rəkor-o, thaom rə təthof tətel ro mo gbəli sotho nŋfɛrɛ ŋa ka sotho mntny nme bɛ a gbal ka mnsekrnnɛ nme ka rnwnnkom rɔŋ kəyankaŋ.

- 29. Ληsəkəl bek∧ kəgba tamthrɛnaŋlɛ
- 1. Owa wuni o wuni o ba ληgbεthε ηa təkə mar λkələŋ kələŋ o sotho rʌwankom bε o po teŋa yi kəwur ŋaŋiɛŋ.
- 2. Dwa hali ma apa wuni o wuni o ba ʌmari yi rʌwankomrɔŋ, ta tʌrʌ ti kəpa ɔ yi ro ratha ka ʌ ŋthɔ. Dwa ɔ yi təkə yikis ʌmari yi rʌwankom ra aŋkos ŋɔŋ. Dwa ɔ anfəm ŋa rʌwankom.
- 3. Dwa λ mari λ me yi λ mankom λ re, ϵ son y ϵ wuni mari taka te t λ n λ n ϵ m λ botas ma Anyunayted Neshon.
- 30. Ληsəkəl bek∧ kəgba tɔfɔt

Dwa nte yi ka mnsekranε nme bε, a yε təkə gbasi ti təkə sɔmpar nŋthɔf, wuni o wuni, thalɔm nənki na nŋfəm, thalɔm təkə kasara nmari yi rnwankom yi ka mnsekranε nme.